

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1749

Vragen van het lid **Siderius** (SP) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *de toegang tot de entreeopleiding* (ingezonden 3 februari 2016).

Antwoord van Minister **Bussemaker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 4 maart 2016).

Vraag 1

Acht u het mogelijk dat leerlingen met een vmbo-diploma of een vmbo-leerwerktraject diploma er cognitief en/of sociaal-emotioneel nog niet aan toe zijn om te starten op een mbo niveau 2 opleiding? Wat zijn de mogelijkheden voor deze leerlingen om zich verder te ontwikkelen zodat zij aan de slag kunnen met een vervolgopleiding? Kunt u uw antwoord toelichten?¹

Antwoord 1

Leerlingen die een vmbo-diploma hebben gehaald, zijn in principe qua cognitie in staat om te starten op mbo-niveau-2 of hoger. Het kan bij deelnemers in alle mbo-niveaus voorkomen dat zij sociaal-emotionele problemen hebben, die hen (tijdelijk) belemmeren om zich volledig op onderwijs te kunnen concentreren. Voor de begeleiding van deelnemers die meer ondersteuning nodig hebben, faciliteer ik instellingen om een gedegen zorg- en begeleidingsstructuur te bieden. Voor de begeleiding van leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, heb ik aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Instellingen kunnen dit geld inzetten voor bijvoorbeeld het inrichten en organiseren van ZorgAdviesTeams en plusvoorzieningen. Daarnaast zijn er nog de middelen die instellingen in het kader van passend onderwijs hebben om extra ondersteuning te bieden en zijn er jaarlijks middelen beschikbaar vanuit de aanpak van voortijdig schoolverlaten, die ook mogen worden ingezet voor het inrichten van ondersteuningsvoorzieningen op scholen. Instellingen kunnen ook de vsv-prestatiemiddelen hiervoor inzetten. Instellingen kunnen deze middelen ook in samenwerking met zorginstanties, gemeenten en arbeidsmarktpartijen inzetten. Vmbo-leerlingen die een leerwerktraject volgen, vormen een kwetsbare groep. Sinds schooljaar 2014–2015 volgen we via de Monitor Leerwerktrajecten en Assistentopleidingen, onder meer deze groep om een dieper inzicht te verkrijgen in de schoolloopbaan van deze groep leerlingen. De monitor maakt

¹ Gesprekken met vmbo-scholen en mbo-instellingen

duidelijk dat het noodzakelijk is dat scholen aan de start van een leerwerktraject afspraken maken over de doorstroom van deze leerlingen naar het mbo. Wanneer deze afspraken te laat worden gemaakt, kan dit leiden tot complexiteit bij het plaatsen van de leerling op het mbo. Op basis van de monitorgegevens willen wij bezien of aanvullende maatregelen voor deze groep noodzakelijk zijn.

Vraag 2

Hoe staat u tegenover de mogelijkheid om leerlingen met een vmbo-diploma toegang te verschaffen op een entreeopleiding wanneer dat past bij de ontwikkeling van de leerling? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Leerlingen met een vmbo-diploma horen niet thuis in een entreeopleiding, vanwege de uit hun vooropleiding gebleken capaciteiten. Leerlingen die een vmbo-diploma hebben behaald, hebben daarmee aangetoond dat zij in staat zijn om minimaal een mbo-niveau-2-diploma te behalen. De entreeopleiding is echt bedoeld voor diegenen die niet aan de vooropleidingseisen voor een niveau-2-opleiding voldoen.

Vraag 3

Wat zijn de redenen waarom de route zoals deze in het verleden gold – van vmbo, via mbo-1 naar mbo-2 – niet meer mogelijk is voor leerlingen die zich sociaal-emotioneel nog verder moesten ontwikkelen voordat zij aan een niveau 2 opleiding konden beginnen?

Antwoord 3

De huidige positionering van de entreeopleiding is de uitwerking van het actieplan Focus op Vakmanschap 2011–2015, dat via kwaliteitsverhoging, meer studiesucces en efficiëntere en doelmatigere leerwegen ervoor zorgen dat deelnemers beter onderwijs krijgen en meer uitgedaagd worden. Voorheen zaten in de niveau-1-opleidingen (de assistentopleidingen en de AKA-opleiding) deelnemers met zeer verschillende achtergronden, leeftijden en vooropleidingen en veel zorgleerlingen. Daardoor kregen deelnemers niet de aandacht en begeleiding die zij nodig hadden. Met de wetswijziging ten behoeve van doelmatige leerwegen en de modernisering van de bekostiging in het mbo, is beoogd dat leerlingen veel meer dan voorheen meteen op het juiste niveau, afhankelijk van de vooropleiding, het mbo instromen. De niveau-1-opleiding, de entreeopleiding, is daarbij bewust apart gepositioneerd. De doelgroep wordt middels deze opleidingen beter begeleid. Door eisen te stellen aan de instroom in de entreeopleiding en hogere bekostiging, is meer ruimte ontstaan voor maatwerk om leerlingen beter te begeleiden.

Vraag 4

Deelt u de mening dat het weer toegang verlenen tot entreeopleidingen voor leerlingen met vmbo-diploma kan helpen bij het voorkomen van schooluitval? Waarom wel of waarom niet?

Antwoord 4

Ik verwijs voor het antwoord op deze vraag ook naar de antwoorden op de voorgaande vragen. Voorheen bleven deelnemers lang in de assistentopleiding of AKA-opleiding zitten. Dat was niet bevorderlijk voor de motivatie van deelnemers. Bovendien past het niet bij de inrichting van doelmatige leerwegen en een efficiënte inzet van rijksbekostiging. Deelnemers moeten uitgedaagd worden om het maximale van hun capaciteit te benutten. Zoals bij de vorige vraag aangegeven, was in de oude niveau-1-opleidingen al sprake van een hoge uitval (procentueel het hoogst). Ik denk daarom niet dat opnieuw toegang verlenen aan leerlingen met een vmbo-diploma tot de entreeopleiding, schooluitval zou voorkomen. Met de vervolgaanpak vsv, waarover ik de Kamer onlangs heb geïnformeerd (Kamerstuk 26 695, nr. 107), besteed ik juist extra aandacht aan deze kwetsbare doelgroep. Onlangs heb ik de Raad van State mijn wetsvoorstel (Wetsvoorstel vroegtijdige aanmelding mbo, toelatingsrecht en recht op studiekeuze) gestuurd, waarmee ik de hoge uitval rond de overstap van het vo naar het mbo wil aanpakken. Daarnaast is met de MBO Raad, VO-raad, PO-Raad, VNG en Ingrado afgesproken dat zij

een *Code of Conduct* gaan opstellen met aanvullende afspraken voor een sluitende aanpak bij de overstap v(s)o-mbo.

Leerlingen die te maken hebben met problemen die hen (tijdelijk) belemmeren om zich volledig op onderwijs te kunnen concentreren, dienen hulp te krijgen naast hun opleiding.

Vraag 5

Bent u bereid deze route mogelijk te maken door het weer toe te staan dat leerlingen met een vmbo-diploma op een entreeopleiding kunnen starten? Kunt u uw antwoord ook toelichten?

Antwoord 5

Zie het antwoord op vraag 2 en 3.

Vraag 6

Hoe gaat u verder tegemoetkomen aan deze groep leerlingen – die nu buiten de boot dreigen te vallen – zodat ook zij kans hebben op het onderwijs dat het beste bij hen past? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6

We blijven ontwikkelingen in de regio volgen en blijven stimuleren dat binnen de wet- en regelgeving gekeken wordt, waar mogelijk maatwerk geleverd kan worden. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor het bevorderen van een doorlopende leerlijn, waarbij leerlingen begeleid worden van het voortgezet onderwijs tot en met een mbo-2-diploma. Daarnaast blijven we via de Monitor leerwerktrajecten en assistentopleidingen, specifieke maatwerktrajecten volgen. Zie ook het antwoord op vraag 1.